

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

De Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementen prijs voor Curacao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2.— met
vervoerkosten.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0.50, voor elken regel meer fl. 0.075.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURACAO,

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur

ten huize van de Heeren

JAN ELLIS, Curacao. — Otrabanda.

JUAN CAPRILES, Aruba. — Playa.

JOSE A. ROSA HERRERA, Bonaire. — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan for Curacao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10.— pa anja.
Un number só fl. 0.25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl. 0.50, cada
regel mas fl. 0.075.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

10 Febr. Duitse St. van Hamburg
14 „ Valencia „ New York
24 „ Maracaibo „ Maracaibo

CALENDARIO.

Februari.

13 DOMINGO Sextagesima.
14 LUNA S. Valentin, m.
15 MARTES S. Faustino i Jovita, mm.
16 RAZON S. Julian i companj, mm.
17 MIERES S. Silvino, ob.
18 VIERNES S. Simcon, ob. i m.
19 SABRA S. Alvaro, c. S. Corrado, c.

STAND DER MAAN.

3 L. K. 14 Febr. 8 ure 50 min. r. m.
Opkomst der Zon:
14 Februari 6 ure 9 min.
Ondergang der Zon:
14 Februari 5 ure 51 min.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

14 Febr. Philadelphia naar New-York
16 „ Maracaibo „ Maracaibo
25 „ Caracas „ New York

BIJDRAGEN

tot de Geschiedenis van het R. K. Geloof
in de Kolonie Curacao.

ARUBA (IX).

DE ST. FRANCISCUS-KERK
te Oranjestad.

In het laatste artikel onzer Bij-
dragen vermelden wij, dat in het
jaar 1839 bij de Regeering vergun-
ningaangevraagd en verkregen werd
om een woonhuis voor den pastoor
der St. Franciscus-Kerk te bouwen.

De Pastorie werd, om welke re-
den is niet bekend, ook na deze
vergunning verkregen te hebben
niet gebouwd, want op 20 Februari
1843 woonde Pastoor Romero nog
in een particulier huis ten zuidwes-
ten der kerk dat ook aan den Heer
Eman toebehoorde en waarvoor deze
vier gulden per maand als huur
ontving. Die toestand duurde voort
tot in het jaar 1846 toen door den
Zeer Eerw. Pater Capucijn Basi-
lius, toenmaals kapelaan der St. Fran-
ciscus kerk op Aruba, de thans nog
bestaande pastorie gebouwd werd.

Den 16 September 1841 volgde het
Koninklijk Besluit waarbij aan de
R. K. Gemeente op Aruba de vroe-
ger aangevraagde gronden in ei-
gendom werden afgestaan. — Dien-
tengevolge ontving Pastoor Romero
het volgend schrijven van den Ge-
zaghebber van Curacao:

Nº 198 Extract uit het Journaal
van het verhandelde en ge-
disponeerde bij den Ge-
zaghebber der Kolonie
Curacao en onderhoorige
Eilanden.

Woensdag den 1 Junij
1842. Gelezen eene reso-
lutie van Zijne Excellen-
tie den Gouverneur-Generaal der Nederlandsche
West-Indische Bezittingen
dd. 20 December 1841 N°
1745/1397, strekkende ten
geleide van twee koning-
lijke besluiten van den 16
September te voren als:
N° 71 betrekkelijk tot de
kosteloze overdracht van
gronden te Aruba, onder
de daarbij omschrevene be-
palingen.

Gezien de publicatie van
dit Bestuur dd. 30/31 De-
cember 1839 N° 18, waar-
bij is kennelijk gemaakt
dat het wettiglijk over-

dragen van gronden op
Aruba geen inbreuk maakt
op de voortdoring van het
regt, dat het Gouverne-
ment tot dus ver op het
aldaar groeiend verwilout
heeft gehad.

Is goed gevonden en ver-
staan.

1º enz.

2º Krachtens Koninklijk
besluit van den 16 Sep-
tember 1841 N° 71, bij re-
solutie van Zijne Excel-
lentie den Gouverneur-Ge-
neraal der Nederlandsche
West Indische Bezittingen
dd. 2 December a. p. N°
1745
1397, ter executie aan den
Gezaghebber dezer Kolo-
nie toegezonden als nu in
eigendom wettiglijk over-
te dragen aan de navol-
gende personen de gron-
den gelegen te Aruba en
welke bij dispositien van
dit Bestuur, achter elks
naam vermeld, aan dezel-
ve provisioneel in pacht
zijn afgestaan geweest,
namelijk:

Concessie aan Manuel Romero, voor
N° 11. de Roomsche Katholieke
Kerk te Aruba, een stuk
gronds gelegen in de O-
ranjestad groot 7e bun-
der, bij dispositie dd. 16
Mei 1839 N° 189 alles o-
vereenkomstig de ligging,
grenzen en uitgestrektheid
der genoemde gronden,
welke op last van dit Gou-
vernement door het Kom-
mandement van Aruba in
der tijd opgerekend en bij
de bedoelde Concessiebrief-
ven breeder vermeld zijn.

3º dat de vorenstaande
overdracht in eigendom ge-
schiedt met den aankleve
van eene grondbelasting,
naar rede van twee gul-
den per bunder, waarvan
elk gedeelte boven een hal-
ve voor een geheele en
onder de helfte voor een
halven bunder gere-
kend zal worden.

4º enz.

En zal volledig afschrift hiervan
tot informatie en extracten voor zoo-
veel noodig, ter uitreiking aan de
belanghebbenden, aan den Kom-
mandeur van Aruba worden toege-
zonden met noodiging om de be-
doelde extracten aan de vroeger ge-
gevene Concessiebrieven in pacht
te doen aannemen om te strekken
tot bewijs van eigendom.

De Gezaghebber voormeld.
(get.) R. F. VAN RADERS.

Bij dit stuk is gevoegd de vol-
gende meetbrief:

1839.

Ingevolge missive voor
Zijn Hoog Ed. Gestr. den
Heer Gezaghebber der Ko-
lonie Curacao en onderhoor-
ige eilanden 23 April j. l.
N° 15 15/19 ten gevolge
van een rekwest van den
Heer Manuel Romero R.
C. Priester alhier, ingezon-
den bij deze zijdsche mis-
sive in dato van den 19
dezer N° 47 ter bekoming
van de daarbij opgegevene
gronden gelegen in en na-
bij de Oranjestad dezes ei-
lands, tot het oprigten van
een Kerkgebouw en het
daarstellen van een om-
heind kerkhof, heeft de
ondergeteekende tijdelijke
Kommandeur des eilands
Aruba als daartoe bij bo-
vengemelde missive gemag-
tig zijnde, zich op de
bovenbedoelde punten be-
geven, en uit de aldaar
door den belanghebbende
gestelde baken aanduiden-
de de perken der aan te
leggen omheiningen, de
volgende peilingen en op-
metingen gedaan, als:

De peilingen van het R.
Catholyke Kerkgebouw en
op te rigten woonverblijf
zijn als volgt:

1º Van de eerste baak,
als punt van uitgang, per
miswijzend compas gepeild
de Hooiberg Oost ten Noor-
den en de Berg Seroe Bien-
to Oost ten Zuiden.

2º Van voormeld punt,
de tweede baak gepeild,
West, op den afstand van
vijftig Nederlandsche ellen
3º Van de tweede, de
derde baak gepeild, Noord,
op den afstand van vijf
en twintig Nederlandsche
ellen.

4º Van de derde, de vier-
de baak gepeild, Oost, op
den afstand van vijftig Ne-
derlandsche ellen.

5º Van de vierde, de eer-
ste baak of het uitgangs-
punt gepeild, Zuid, op den
afstand van vijf en twintig
Nederlandsche ellen.

De peilingen van het St.
Anna of kerkhof zijn:

1º Van de eerste baak
als punt van uitgang per
miswijzend compas gepeild
de Hooiberg Oost en de
Berg Seroe Canachitoe,
Zuid-Oost.

2º Van voormeld punt,
de tweede baak gepeild,

Noord— op den afstand
van zeven en zestig Ne-
derlandsche ellen.

3º van de tweede, de der-
de baak gepeild, West op
den afstand van twee en
zeventig Nederlandsche el-
len.

4º van de derde, de vier-
de baak gepeild, Zuid op
den afstand van zeven en
zestig Nederlandsche ellen.

5º van de vierde, de
eerste baak af het uit-
gangspunt gepeild, Oost
op den afstand van twee
en zeventig Nederlandsche
ellen, zoodat volgens de
voormelde peilingen en me-
tingen de inhoud van het
in den omtrek afgemeten
stuk lands van het Roomsche
Catholieke Kerkgebouw en
op te rigten woonverblijf
groot is een duizend twee
honderd en vijftig vier-
kante Nederlandsche ellen,
of een achtste bunder, en
het stuk lands van het St.
Anna of Kerkhof in om-
trek groot is vier duizend
acht honderd vier en twin-
tig vierkante Nederland-
sche ellen of een halve
bunder.

In teken der waarheid is daar-
van het onderhavig certificaat op-
gemaakt om aan den belanghe-
bbende te kunnen strekken tot dui-
delijk bewijs van de ligging en hoe-
grootheid der hem, volgens disposi-
tie van het Hoofdbestuur te Cura-
cao dd. 16 Mei d. j. N° 198/22 pro-
visioneel afgestane gronden.

Gegeven te Aruba den 18 Mei 1839.

De 1e Luit. bij het Batt. Ja-
gers N° 27 in garnizoen te
Curacao, als gedetacheerd,
tijdelijk belast met het Kom-
mandement dezes eilands,
(get.) VAN GROLL.

(Vrij onleesbaar).

Ofschoon de gronden der Kerk en
van het Kerkhof thans in eigen-
dom aan de R. K. Gemeente van
den H. Franciscus te Aruba waren
afgestaan bleef er toch eene jaar-
lijksche belasting van twee gulden.
op drukken; deze verplichting werd
echter door een Besluit later van
den 10 Mei 1853 N° 608 opgeheven.

Hierop doelt de volgende kennis-
geving van den Gezaghebber van
Curacao.

Nº 205. Extract uit het Journaal
van het verhandelde en ge-
disponeerde bij den Ge-
zaghebber ad-interim der

Kolonie Curaçao en onderhoorige eilanden.

Woensdag den 5 Julij 1843.

Gelezen eene resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal der Nederlandsche West-Indische bezittingen dd. 10 Mei 1843 N° 698, inhoudende: dat aan de Roomsche Catholijke Gemeente te Aruba vrijstelling wordt verleend van de belasting van twee guldens voor de twee bunders lands bij Koninklijk besluit van 16 September 1841 N° 27 afgegaan, met uitnoodiging om van deze beschikking kennis te geven aan den Roomsche Catholijken Pastoor te Aruba, Manuel Romero.

Is goedgevonden en verstaan het vorenstaande, bij afschrift dezes, mede te deelen aan den Roomsche Catholijken Pastoor te Aruba Manuel Romero, en voorts van die beschikking mede te doen kennis geven aan den Kommandeur van genoemd eiland Aruba, en aan den Administrateur van financiën tot informatie en narigt.

De Gezaghebber a. i. voormeld.
(get.) C. L. VAN UYTRECHT.

Aan den Heer
Manuel Romero
Roomsche Catholijken
Pastoor te Aruba.

UN BON CONSECUENCIA DI CULTURKAMP.

Awor koe Cultuurkamp ta jegando na su fin di un manera asina suave posibel, no ta larga di tin gracia pa nos tira un bista atras riba e lucha asina terribel koe loco, koe Von Bismarck, manera un segundo Don Quijote, a haci, no contra molina di biento, ma contra e baranca di Iglesia Catolica.

Pa haci esai, di mehor guia ta un boeki masjar importante, koe un bringador bieuw den e lucha-aí, un ex-Redactor di *Germania*, a publica e titulo di *Geschichte des Kulturkampfes in Preussen und Deutschland* (Historia di Cultuurkamp den Prusia i Alemania). Den e boeki-aí nos por sinja hopi cos, koe bale la pena pa ta conocir i koe a sosode den e dianan koe e lucha anti-catolica tabata mas fuerte, i un di e capitulonon di mas importante ta sin ningun duda caminda e scirbidor ta papia di prensa, koe a hunga un papel asina grandi den Cultuurkamp. Nos por bisa koe Cultuurkamp a lamanta courant catolicanan den Alemania, lo ke ta moestra ainda un be mas koe hasta cosnan di mas maloe por tin un banda bon.

Na Januari di 1873, tempoe furia i odio di enemigoenan di Iglesia a jega te na e guerra, koe diputado Virchow a batiza e nombre grandi i pomposo di *Kulturkampf*, no tabata existi den Prusia sino cuater ó cincoe courant catolica, koe tabatin poco lezador i koe tabata traha e un zelo mes digno di elogio koe infructuoso contra corriente di corrupcion. Apenas Cultuurkamp a coeminsa, tabatin unhe un trocamentoe completoe. Na fin di 1873 número di courant catolicanan, koe ta sali toer dia, a aumenta na cientoe i binti, sin conta un infinidad di otronan, koe ta mira luz cada ocho dia, koe a nace na mes tempoe, mientras número di suscritornan tabata aumenta di mes manera.

Manera ta di comprende, e crecemento di prensa catolica, koe no tabata di spera, no tabata nada na gustoe di gobiernoe, i p'esai e ora-aí nan a redobla vigilancia i tabatin un persecucion sin fin. Nota cos di kere te hasta den kio policia i gobiernoe tabata mira insulto contra Bismarck. Como husticia no por poersigi e sorto di delito nobo-aí sino riba kehamento di e koe ta insultar, Von Bismarck a haja koe tabata mas simpel i fácil di larga imprimi e fórmula, koe e tabata jena e nombre di e courant koe e kier poersigi.

Den Januari di 1874 *Germania* a haja nada menos koe diez-un dagvaarding riba su dek, nan toer, pasobra el a insulta Von Bismarck. Su redactor principal, koe promer caba tabata condenar diferente be na paga boet i na prision, tabatin di sufri ainda un anja cerar i 600 Marco di boet.

Afin di salba nan di toer e poersigimentoenan courant catolicanan a bini na idea di no menta ningun nomber mas i na lugar di haci guerra contra persona, nan a coeminsa bringa contra liberalismo. Ma esaki tampoco no por a salba nan; den bista di hombernan di gobiernoe liberalismo i Bismarck tabata un i mes cos, i hueznan tabatin mes opinion. Coe menos palabra, lo ke Cultuurkamp a costa redactor i directornan di courant catolicanan ta forma, segun Senjor Majunke, un capital enorme, koe lo spanta hende si nan pone toer e placanan cerca otro.

Cerca toer e asuntoenan di courant ta bini tambe naturalmente un celebre *fondo di colebra*. E fondo-aki, koe tabata poner na disposicion di Von Bismarck pa lucha contra movimientoe revolucionario-nan, tabata separar na anja 1869 for di propiedad confiscarnan di principe di Hessen i rey di Hanover. Ora awor koe Von Bismarck a coeminsa su Cultuurkamp el a dispone di un *huiticinc miljon florin* di e fondo-aki, koe na mes tempoe a ricibi nomber di *fondo di colebra*. Tantoe den tera como for di tera Bismarck tabata haci uso di e fondo pa haci propaganda, pa sostene courant amigoe, pa trece mas courant na bida i — esaki ta mas notable ainda — pa paga algun canalja tramposo, koe tabata sabi di haja entrada den oficina di redaccion di courant catolicanan, tantoe den Alemania como na otro lugar. Di es-akinan Senjor Majunke ta conta e siguiente historia di muchoe importancia, koe ta doena un luz pa hende mira e ki buena fe i honor e caballeresco Cultuurkamp a sosode.

Riba un bon dia un tal Schroeder a presenté na oficina di un courant catolica Italiano, *Voce della Verità*; e tabata un homber di bon presencia, koe por a scirbi Italiano eoe facilidad, i moestrando recomendacion di principal Catolicanan di Alemania el a ofrese su servicio pa bira corresponsal di e courant. Como su cartanan di recomendacion no tabata larga nada di desea i su exigencianan tabata asina razonable posibel, e tabata aceptar sin dificultad, i eoe su judanza, *Voce*, koe te n'e tempoe-aí tabata casi desconocid den Alemania, a haja muchoe circulacion aja i toer courant aleman, principalmente esnan di Von Bismarck, tabata traduci i reproduci su articulonon. Articulonon di Schroeder tabata semper masjar fuerte, algun be mas koe ta toca; ningun hende por a usa tantoe palabra grandi, ni insulta protestantnan na nomber di toer catolica di Alemania, ni haci Bismarck su poder despreciable, ni pronostica caida di e Canciller, pa castiga e poersigidor di Iglesia mehor koe nos corresponsal Schroeder tabata haci esai. Courant Alemanan tabata toema toer e atake fuer-tonan-aí i hasta nan tabata libar den Cámara como palabra i idea di Papa i catolicanan.

A pasa hopi tempoe promer koe *Voce* a sospecha i bai informa kende su corresponsal tabata. E indagacion-aki a trece na clá koe Schroeder tabata un Italiano jamar Giubilei, koe no tabata na estado di scirbi ni un frase na Aleman, ma koe tabata ricibi su inspiracionnan oficialmente i koe tabata paga e hende koe tabata traduci p'e mas di lo ke *Voce* tabata pagué; ademas a resulta tambe koe na mes tempoe e tabata corresponsal di un courant mason, *Gazetta d'Italia*. Toer lo ke Giubilei a scirbi eoe nomber di Schroeder pa *Voce* tabata eoe orden di su pagador secretoenan i simplemente pa spanta miembro conservadornan di Cámara i stroba nan di uni nan eoe catolicanan. E obhe-to-aí nan a logra, i di tal manera Bismarck tabata sabi di usa manja pa contraria catolicanan usando nan mes arma contra nan.

E spionnan pagar for di *fondo di colebra* tabata drenta te den Vaticano. Diez anja largoe un corresponsal di diferente courant catolica di Alemania tabatin entrada liber den Vaticano i e tabata goza di confianza di Cardenalnan, hasta di Papa mes. Despues a resulta koe e tabata un *handlanger* di gobiernoe Italiano, koe tabata tene i su gobiernoe i embahada Aleman na altura di toer kiko tabata sosode den Vaticano.

Den Alemania mes e *fondo di colebra* tabata sirbi pa paga *handlanger* secretoe, no pa sirbi di corresponsal, ma pa sirbi di redactor di courant eoe nomber catolica, koe tabata confundi lezadornan eoe nan lenga furioso i fuerte i trece e courantonan den toer sorto di dificultad. Senjor Majunke ta nombra un courant catolica, koe nan tabata busca di cumpra ofreciendo su redaccion pagamentoe for di *fondo di colebra*; e courant-aí ta *Katholic*, koe ta sali na Silizia i tin pa redactor un tal Miarka, koe ta tata di un familia grandi. Maske com boenita e ofrecementoe, koe nan a haci Miarka, tabata, el a nenga eoe indignacion i eoe n'e accion-aí el a moestra koe e ta mas honrado i grandi koe e gran Von Bismarck, koe no a ripara pa usa medionan di mas indigno i mas di alma chikitoe pa e logra su fin.

Nos no tabatin razon di bisa na principio koe ta un gracia pa nos tira un bista atras riba Cultuurkamp, awor koe e mes Von Bismarck ta busca toer manera pa pone fin na su poersigimentoenan? Na otro ocasion nos lo larga nos lezadornan mira ainda algun cos mas koe Senjor Majunke ta revela di e lucha contra Iglesia, den cual e tambe a toema un parti grandi.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-besluiten.
Curaçao, 4n. Februari 1881.

Bij Koninklijk besluit is aan Mevrouw *H. C. Bartels*, wonende alhier, vergunning verleend tot het aannemen van het ordeboek van de 5e klasse van het Borstbeeld van den Bevrijder, haar door den President van de Vereenigde Staten van *Venezuela* geschonken.

Bij Ministerieele beschikkingen is het aan ieder der Heeren *Dr. C. T. Epp*, militairen apotheker 2e klasse, en *J. L. van den Brandhof*, adjunct-commissie ter Gouvernements-Secretarie alhier, verleende verlof naar *Nederland* verlengd met zes maanden.

Bepaald, dat de vaartuigen, komende van *Colon*, wegens het heerschen van kinderpokken te *Panamá*, in de Caracas-baai aan eene quarantaine zullen worden onderworpen van drie weken, met inbegrip van de reis.

De 2e Luitenant der dienstdoende Stedelijke Schutterij *H. H. R. Chapman* benoemd tot Lid van den Raad van Administratie der Schutterij.

De Heer *J. E. Van Dymveldt*, gewezen onderwijzer te *Sliedrecht*, benoemd tot Hulprediker bij de Hervormde Gemeente op *Aruba*.

De Heer *M. A. Schotman*, gewezen onderwijzer aan de school te *Noordwijk-Binnen*, benoemd tot onderwijzer 3e. klasse bij het Openbaar Onderwijs op dit eiland.

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

WOENSDAG-avond hield de Koloniale Raad eene zitting ter verkiezing van candidaten, die aan den Koning zullen worden voorgedragen ter vervulling van de vacatures te ontstaan door het periodiek aftreden der leden *P. C. GORSIRA* en *L. V. LEYBA*.

De aftredenden werden met algemeene stemmen tot eerste candidaten gekozen.

Tot 2n. candidaat voor de vacature *GORSIRA* werd de heer *J. B. VAN DER LINDE SCHOTBORGH* met 6 stemmen gekozen. De heer *G. C. S. MULLER*

verkeeg 3 stemmen en de heer *S. M. LANSBERG* 1 stem.

Voor de vacature *LEYBA* werd met 7 stemmen tot 2n. candidaat gekozen de heer *C. Z. DE HASETH* (iz.— Op den heer *E. D. E. VAN DEN BOSCH* werden 3 stemmen uitgebracht.

Verleden week is men hier ter stede begonnen met de eerste werkzaamheden voor den aanleg van een *paarden-spoorweg*. — Onder directie van den heer *J. S. van Beelen* zijn, deze week, reeds over een aanzienlijke lengte de spoorstaven gelegd.

De berichten over de moeras-kourts in onze buiten-districten luiden tot het einde dezer week zeer gunstig.

In het 2e. District (*Santa Rosa*) waren 31 personen aangetast, wier toestand vooral door de spoedig aangebrachte hulp als niet gevaarlijk kan geacht worden. De heer *Price* en zijn onderhoorige ambtenaren houden steeds een waakzaam oog op de zieken, en ontzien geen moeite om dezen de van wege het Gouvernement verstrekte hulp spoedig en regelmatig te doen geworden.

In het 3e. district (*Santa Maria*) werd het aantal zieken deze week met eenige vermeerderd.

In het 4e. district (*Parochie van den H. Jozef op Barbe*) hebben zich vier nieuwe ziekte-gevallen voorgedaan.

Van de parochie *St. Willebrorde*, 4e. district, vernamen wij de meest verblijdende berichten. Geen nieuwe gevallen meer van ziekte, en merkbare vooruitgang in beterschap van de zieken.

MORGEN (*Zondag 13 Febr.*) zullen in de *St. Anna-kerk* op *Otrobanda* de Geestelijke Oefeningen, welke deze week gelurende de *Misic* gehouden werden, met een Pontificaal Lof door *Z. D. H. Mgr. C. H. J. Reijnen* besloten worden.

NEDERLAND.

Z. M. de Koning heeft den heer *F. Gelikink*, hoofd der openbare school aan de *Schelpkade* te *'s-Gravenhage*, opgedragen aan *H. K. H. prinses Wilhelmina* onderwijs te geven in de beginselen van het lager onderwijs.

De vorstelijke leerling ontving Maandag-ochtend 3 Januari de eerste les.

Met den terugkeer van de koninklijke familie in de residentie is de Fransche gouvernante, *Mlle. Leonard*, niet meer toegevoegd aan *H. K. H. prinses Wilhelmina*; zij is naar Frankrijk teruggekeerd. De Engelsche gouvernante, *miss Saxton Winter*, neemt thans bij de kroonprinses haar plaats weder in.

Volgens het *D. v. Ned.* zou de Koningin bij haar plan zijn gebleven om den tot de volgende week (van 9 tot 16 Januari) uitgestelden internationalen schaats-enwedstrijd te Slikkerveer door haar tegenwoordigheid op te luisteren.

Er hebben zich onstreeks 15 ridders van beroep en 15 liefhebbers aangemeld. Onder deze deelnemers zijn eenige van de meest bekende Friesche hardrijders, terwijl de universiteiten van Groningen, Utrecht en Leiden vertegenwoordigd zijn en ook uit Engeland deelneming is aangekondigd.

H. M. de Koningin heeft eene som van f 500 geschonken aan het Kinder-ziekenhuis te Rotterdam ten behoeve van de uitbreiding dezer stichting.

De technische afdeeling van de kon. commissie voor een haven te Scheveningen heeft haar werkzaamheden volbracht en een schetsontwerp ingediend voor een binnenen buitenhaven van niet te groote afmeting, maar met behoorlijken diepgang. Thans wordt deze aangelegenheid overwogen door de afdeeling voor de defensie, bestaande uit den kapt.-luit. t. z. *Blauw* en luit.-kol. *Cool*.

Als een merkwaardig feit in den boekhandel mag zeker wel vermeld worden, dat van de door de wed. *J. R. van Rossum* te Utrecht bezorgde pracht-uitgave van doctor *Schaepman's Aya Sofia*, de eerste

oplage van 1000 exemplaren binnen den tijd van 6 weken geheel is uitverkocht. Naar het *Nbl. v. d. B.* verneemt, is de uitgever reeds bezig met een tweeden druk, die in kleiner formaat zal verschijnen, vermeerderd met een narede van den schrijver, vooral over de verschillende recensien.

BUITENLAND.

ROME.—Hunne Eminenties de kardinalen Jacobini, Simeoni en Parocchi zijn door den sultan beroemd tot ridders grootkruizen in de Osmanië. Dit is de eerste maal dat kardinalen niet behorende tot de diplomatie, een Turksche orde verkrijgen.

—De Romeinsche bladen berichten, dat de hoogbejaarde grootmeester der vrijmetselarij te Rome, Guiseppe Petronie, zich bekeerd heeft en zich thans in een klooster te Terni bevindt.

BRUSSEL, 3 Febr.—Het telephonisch verkeer tusschen Parijs en Brussel is nu een feit. Reeds hebben de president en de koning zich door middel van de telefoon met elkander onderhouden.

LONDEN, 2 Febr.—De gemeenteraad van Limerick, gebelgd op de koningin omdat zij niet op de lijst voor liefdegiften ten behoeve der arme Ieren heeft ingeschreven, heeft geweigerd het 50-jarig koningsbest der koningin mede te vieren.

PARIS, 2 Febr.—Volgens de *Temps* zou de tegenwoordige crisis geen onmiddellijk gevaar opleveren.

—De scherpe uitvallen der Duitse pers tegen Frankrijk hebben generaal Boulanger in populariteit doen winnen.

—4 Febr. Men houdt het er voor, dat Bismarck nog slechts op een of andere onvoorzichtige handeling van Frankrijk wachtende is, om tot de oorlogsverklaring over te kunnen gaan.

BERLIJN, 4 Febr.—De laatste tijdingen uit Europa gewagen van groote spanning tusschen Duitsland en Rusland. En volgens een particulier bericht uit La-Guayra aan ons blad, zouden er ernstige oorlogsgesprekken door de telegraaf gemedeld zijn.

Verscheidenheden.

De krijgskunst heeft haar laatste woord nog niet gesproken. Ternaauwernood is het nut gebleken van de postduif, hoofdzakelijk voor belegerde steden of men zoekt naar een afdoend middel om haar te bestrijden. Dat middel meent men thans gevonden te hebben in den valk, den liefkooslen jager in de middeleeuwen. Te Parijs verscheen dezer dagen (librairie Pailaule) een degelijk handboek over het afriichten van valken, waarin tevens wordt aangetoond, hoezeer van deze dieren partij zou zijn te trekken in oorlogstijd. In Duitsland is men reeds eene schrede verder gegaan. Daar toch bestaan reeds eenige valkerijen tot onderhoud en africhting van zoogenaamde boomvalken, waaraan door de overheid bijzondere zorg wordt besteed.

In Noorwegen is aan het leger een formeel schaatsenrijderskorps toegevoegd, dat evenals de Duitse uhlanen en de Russische kozakken, bepaaldelijk tot uitvoering van snelle bewegingen gebruikt wordt. Het telt in vredetijd 500, in oorlogstijd 800 man. Dit korps is door middel van zijne schaatsen, die inzonderheid voor de ijspaden op de bergen ingericht zijn, in staat bij kleine afdeelingen plotseling te voorschijn te komen en even snel weder te verdwijnen. Bij oorlog—waarvoor het zoo gelukkig gelegen land echter weinig gevaar loopt—zou dit korps zeker uitstekende diensten kunnen bewijzen.

Van de vlugheid dezer rijders levert het heldenstuk van een koe-rer, die van Korars naar Drontheim reed, een bewijs. Hij legde eenen weg van 25 Duitse mijlen in 18½ uur af, wat iemand, die niet tot het korps behoort, hem bezwaar-

lijk zou nadoen. Men bedenke slechts dat een paard in draf gemiddeld 2.2 meter in de seconde aflegt, terwijl deze rijter 3 meter in elke seconde voortgleed, alsook dat men een paard geen achttien uren aan-een kan laten draven, zonder het volkomen te bederven.

Men schrijft aan de *Huagsche Ct.*: Dewijl ik met belangstelling steeds de berichten naging omtrent de personen, die het zich tot taak gesteld hadden om vele dagen te vasten, sommigen met gebruik van een drank, door henzelfen bereid, anderen zonder dien, zoo viel het mij op, dat vijf der zeven geneeskundigen, die de commissie van toezicht vormden op het vasten van Succi, zich terugtrokken: eerstens op grond, dat de zaak van geen nut was voor de wetenschap en ten tweede, omdat Succi een drank had ingenomen die morphine bevatte. Dit laatste nu viel mij bijzonder op en is voor mij, die proefondervindelijk weet, dat men op morphine kan vasten, een aansporing om eens openbaarheid te geven aan wat mij wedervoor bij het gebruik van morphine, te meer omdat zich ook hier te lande lieden gaan aanmelden om te gaan vasten, en wel, zooals ik uit de berichten zag, een heer uit Maastricht, die aanneemt om het 70 dagen vol te houden. Ik gebruikte toch hoegenaamd geen voedsel in 74 dagen, nadat mijn geneesheer mij bij een ziekte den navolgenden drank liet gebruiken, waarvan ik er drie innam.

R. Muriat, apomorphin.
muriat. morphini....aa. 0,065
acidi. murial. dilatti.gtt. 12
syrup. cort. aurant..... 30
aqua. depuratae..... 200

Misschien verklaart dit, althans eenigszins, het geheim van de kunst van vasten.

—Ik verklaarde indertijd,—aldus dezelfde schrijver in een later bericht—dat die drank mij werd voorgeschreven voor een ziekte. Ik was echter in 't geheel niet ziek, doch had een lichte verkoudheid opgedaan. Hoofdzakelijk kom ik op dit bericht terug, omdat men zich eerst wel mag bedenken, vóór men zich aan het vasten met gebruik van een morphine-drink onderwerpt. Dit toch ondermijnt het lichaam zeer. Ik zelf ben er het bewijs voor. Destijds woonde ik te Leiden en was een krachtvol man; en nu, na bijna 4 jaren een allerellendigst bestaan gevoerd te hebben, ben ik een afgeleefd man."

Hoezeer de Fransche republikeinen den godsdienst ook haten, door de omstandigheden worden zij echter vaak gedwongen aan hen, welke dien godsdienst beoefenen, hulde te brengen. — Ook thans weer. — Met Nieuwjaar is de liefdezuster Claudine Gélas tot ridder van het Legioen van Eer benoemd. — De moedige en volijverige religieuze heeft veertig jaren in Syrië doorgebracht, heeft onderwijs- en verplegingsinrichtingen te Beyruth laten oprichten en vier scholen gedirigeerd.

De Fransche Academie en de andere afdelingen van het Instituut hebben besloten, de door den hertog van Aumale gedane schenking van het kasteel te Chantilly met zijn bibliotheek en kunstschaten aan het Instituut dankbaar te gedenken door het laten slaan eener medaille, waarop de graveerstift die daad zal vermelden. Deze medaille zal bewaard worden in de boekerij van het paleis-Mazarin.

Uit de kelders van het kasteel van lord Londonderry, den onderkoning van Ierland, zijn 100 manden met wijn gestolen. De eigenaar liet in de Engelsche bladen de volgende aankondiging plaatsen:

„Ik veronderstel dat de heeren dieven en hunne helers de waarde van den geestrijken wijn niet kennen. Deze wijnen werden mij allen geschenken door souvereinen en zijn waardig door keizers te worden gedronken. Ik geef mijn eerewoord de daders niet te zullen vervolgen

en voor elke flesch, die men mij terugbrengt, een guintje (ruim fl. 12.—) te zullen betalen. Als men toch mijn wijn verkoopt, geve men mij de voorkeur."

Tot nu toe hebben de dieven evenwel aan het verzoek geen gevolg gegeven.

De Weener correspondent van de *Times* maakt melding van een bezoek, door hem gebracht aan zekere Magdalena Panza, de oudste vrouw in Oostenrijk en mogelijk wel der wereld. Zij woont thans te Weenen en werd geboren op Kerstmis 1775, te Wittingen, in Bohemen, onder de regeering van keizerin Maria Theresia.

Vrouw Panza, die bijgevolg thans haar 112e jaar is ingetreden, is nog in 't bezit van al haar geestvermogens. Zij spreekt alleen Czechisch en kan lezen noch schrijven. De vragen van den correspondent beantwoordde zij door tusschenkomst harer jongste kleindochter, die 60 jaar oud is.

De onderdom der vrouw blijkt werkelijk uit de papieren, die bij de stedelijke overheid berusten. Dertig jaren geleden verloor zij haar laatste tand, doch haar eetlust is er niet te minder om. Het eten hetwelk zij gebruikt, wordt haar in zeer kleine hoeveelheden toegediend, ook een goed glas hier wordt door haar niet versmaad, en het eenige wat haar kwelt is een licht asthma. Op verzoek gaf zij haar portret aan den correspondent en teekende dit met een kruis, onder bijvoeging dat haar eerste portret werd gemaakt 30 jaren geleden.

De *Fortnightly Review* deelt een artikel mee over de armoede te Londen. Daarin wordt gezegd, dat er in de Engelsche hoofdstad een miljoen armen zijn, en dat de bevolking dagelijks dieper in armoede vervalt.

Een der nieuw gedecoreerden van het legioen van Eer is een raadsheer in de Fransche koloniën, die zich noemt mijnheer Chanemougavelayoudamodelliar. Spreek dat eens in één adem uit!

Als een staaltje van het wisselvallige van den windhandel in effecten, dient wat den Amerikaan John Mackay is overkomen. Een jaar of drie geleden had hij in Californië een fortuin verzameld van 5 of 6 miljoen dollars, en vestigde zich toen te New-York, om zijne werkzaamheden, op ruimer schaal, in Wall Street aan de New-Yorksche beurs voort te zetten. Hij reisde in een extra-wagen. „In een paleiswagen is hij hier gekomen," zeide Jay Gould, „in een vrachtwagen zullen wij hem terugzenden." 't Duurde dan ook niet lang of Wall Street had dit vogeltje aardig schoon geplukt. Hij keerde terug naar Californië, en — heeft daar onlangs met eene speculatie weer f5.000.000 gewonnen.

NOTICIA.

Hubiléo.

MAJAN anochi Egercicio espiritualnan pa Hubiléo lo ta cerar coe gran solemnidad na Otobanda i Pietermaai. Su Illma. Monsenior C. H. J. Reijnen mes lo haci esai coe un Lof Pontifical na Misa di Santa Ana.

Anja di Rei.

Awé na ocho dia, 19 di Februari, na ocasion di 70 aniversario di Su Majestad nos Rei stimar lo tin e sigiente diverticion publiconan-aki:

10 ORA DI MAINTA

dilanti di Cas di Gobernador.

1°. Poestamentoe riba sprielloop, 10 premio di f 1.—

2°. Rancamentoe di flascoe den canoa, 10 premio di f 1.—

3°. Poestamentoe coe kruiwagen biboe, 5 premio di f 2.—

11½ ORA DI MAINTA na Otobanda.

1°. Dalmentoe di weboe coe wo-marar, 10 premio di f 1.—

2°. Subimentoe di paloe-cebá, 5 premio compuesto di diferente cos.

2½ ORA DI TRAMERDIA na Pietermaai.

1°. Poestamentoe di corementoe ri-

ba un tabla coe un bala, 2 premio di f 2.—, i 2 premio di f 1.—

2°. Poestamentoe di corementoe riba pia di paloe, 6 premio di f 1.

4 ORA DI TRAMERDIA den Haf.

1°. Poestamentoe den tobo, di Punda na Otobanda, 1°. premio f 3.—, 2°. premio f 2.—, 3 premio f 1.—

2°. Poestamentoe di boto coe 6 rema, 1°. premio f 20.—, 2°. premio f 10.— Di Rancamaster té na boca di Haf.

3°. Poestamentoe di boto coe 4 rema, 1°. premio f 15.—, 2°. premio f 7.50. E mes distancia.

E hendenan, koe ta desca di toema parti den e poestamentoenan-ai, por doena esai di conoce na Senjor *Edward S. Lausberg*, promer koe dia 17 di e luna-aki.

8 ORA DI ANOCHI

Illuminacion di haf i di Forti *Nassau* coe luz di Bengala.

Cendementoe di fuego artificial dilanti di cas di Exmo. Senjor Gobernador i música den un flot adornar.

Comision di fiesta ta suplica habitantenan di Curacao pa e dia-ai nan hisa bandera i ilumina nan cas anochi, a fin di doena mas briljo na celebracion di e fecha memorable di nacementoe di nos Rei.

Alocucion di Papa Leon XIII na Santo Colegio.

Manera ta coestumber, Santo Colegio di Cardenalnan a ofrese Su Santidad nan felicitacion na ocasion di Pascu di Nacementoe.

Rospondiendo palabranan di Cardenal Simeoni, Su Santidad a pronuncia un discurso masjar importante.

Despues di gradici Cardenalnan pa e parti, koe nan ta toema den sufrimentoe di Papa, i pa e felicitacion, koe nan a haci E, Su Santidad dici koe E ta sinti necesidad di consuelo di cieloe. Si Su Santidad ta sinti amargura pa e atakenan, hacir na Su persona, E ta mucho mas abatido pa e guerra, koe nan ta haci awendia contra Iglesia i Papado. E ta jora hopi pa lo ke ta sosode hasta den pueblo Catholicanan, i esai ta pone riba E e obligacion apostolica di defende santos derechosnan di Dios i di Iglesia na toer lugar.

Su Santidad ta sufri principalmente mirando kiko ta sosode den Italia i na toer lugar den Roma, na oenda atakenan ta di mas fuerte, pasobra esa-akinan ta directamente contra e autoridat suprema, coe cual bienestar, bida i actividad di Iglesia den mundo ta asina intimamente marar. E manifestacion horriblenan di ultimo dianan contra Iglesia a doena Su Santidad mucho mas razon di ta tristoe.

S. S. ta lamenta tambe, koe nan ta preparando ley nobo pa confisca propiedad eclesiasticonan, koe nan ta haciendo nan armanan mas skerp contra ensenjanza catolica, koe nan ta toema medidanan di mas escandaloso contra pover religioso-nan, koe merece aprecio i respeto di toer hende.

„Atakenan— asina Papa ta sigi bisa—ta mas fuerte i odio ta mas implacable contra Papa Romano, koe nan ta presenta públicamente como enemigoe di Italia i koe nan ta doena nomber asina deshonroso i despreciable, koe lenga ta nenga di repeti nan sin horror.

„E calunnia indigno-ai ta di stranja, awor koe den Cámara i den reunion público i den courantnan toer sorto di insulto di mas su-sji ta dirigi contra Papa? Ta di stranja koe, awor koe odio ta excitar. nan ta mancha dignidad di Papa den diferente ciudadnan di Italia? Ta di stranja koe, mientras nan ta medita plannan di mas cruel, Nos persona i Nos habitacion solitario te menasar?

„Peor di toer cos ta, koe e manifestacionnan di odio i furia contra Nos bon intencionnan pa mundo i pa Italia por a sosode, sin koe gobiernoe a haci nada pa stroba nan."

Toer hende ta mira awor com nan ta respeta dignidad, garantia, honor i persona di Papa. Ki garantia i ki libertad!

Nan dici koe Papa no ta strobar

